

Centraal Planbureau
Planbureau voor de Leefomgeving

Keuzes in Kaart 2013-2017

*Effecten van tien
verkiezingsprogramma's
op economie en milieu*

27 augustus 2012

Organisatie

- Opnieuw samenwerking CPB en PBL
- 10 deelnemende partijen
  - alle partijen nu Tweede Kamer m.u.v. Partij voor de Dieren
- Omvangrijker dan ooit
  - op grond van evaluatie: herintrede macro en koopkracht
  - planbureaus proberen omvang te beperken
  - extreme tijdsdruk door val kabinet en begrotingsakkoord
    - > onwenselijk, vanwege controle en discussie met partijen
  - ca 80 medewerkers, velen meer dan fulltime, vanaf begin mei
  - 2468 maatregelen

Organisatie (vervolg)

- Vooral dikker, maar dat is schijn: bijlage dit keer in druk
- Planbureaus baseren zich op aangeleverde voorstellen partijen
  - dus niet op partijprogramma's of media-uitingen
  - aangeleverde voorstellen vermeld in bijlagen
- Concept-MEV niet verwerkt
- Europa
  - stelt randvoorwaarden beleid
  - geeft risico

Uitgangssituatie

	EMU-saldo	Houdbaarheids-saldo	EMU-schuld
Basispad KiK	verwacht niveau in % bbp in eindjaar		
2008-2011	1,0	-1,5	38
2011-2015	-2,9	-4,5	74
2013-2017	-2,6	-1,1	74

Korte / middellange termijn (2017)

Macro model Saffier

- inverdieneffecten
- zelfde model als bij Begrotingsakkoord 2013

Opbrengsten hervormingen veelal pas op termijn zichtbaar

- daarom: zowel korte (2017) als lange termijn (2040)

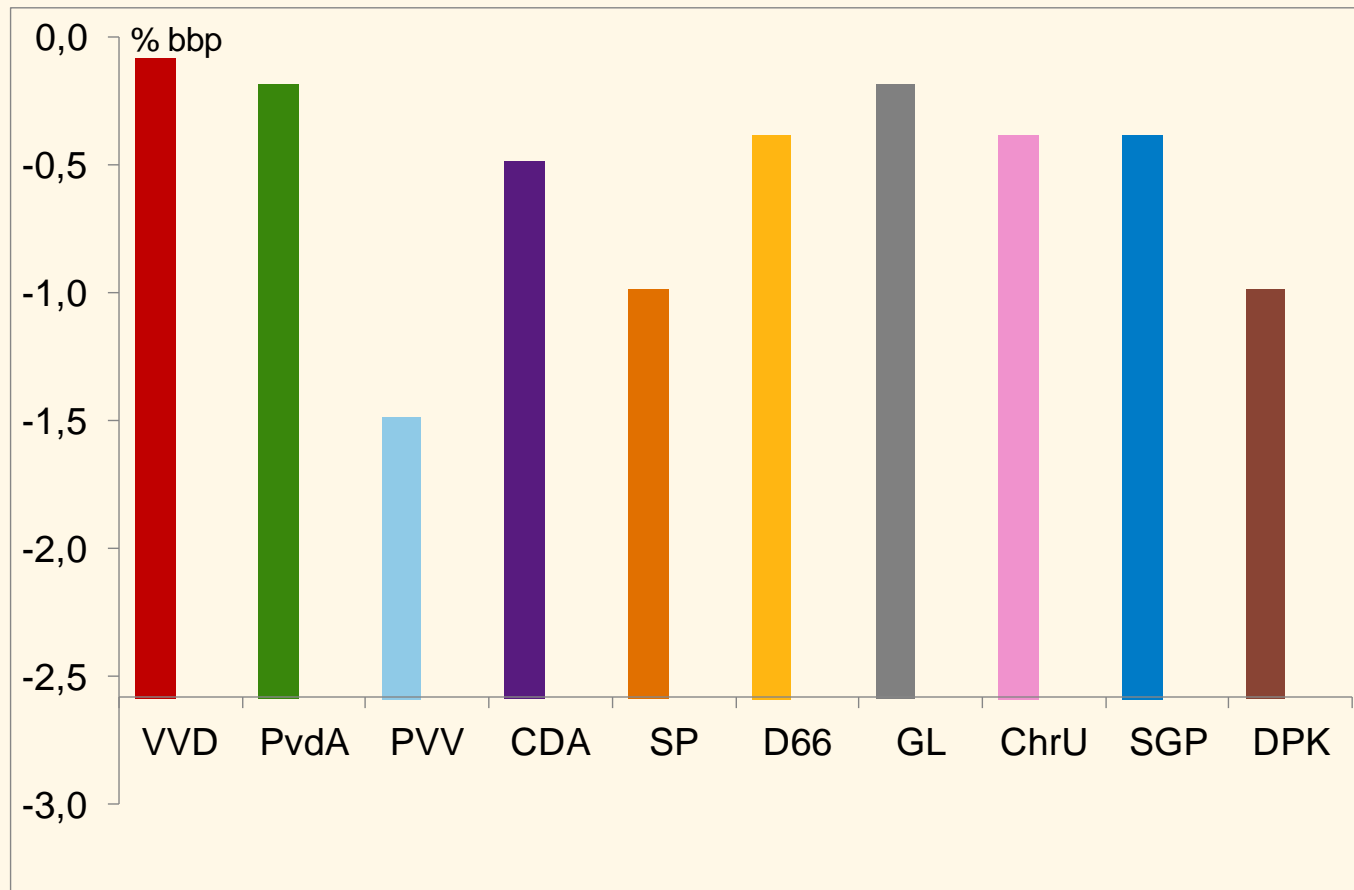
Tempo is kwestie van timing

Timing is belangrijk gezien:

- omvang maatregelen
- recessie

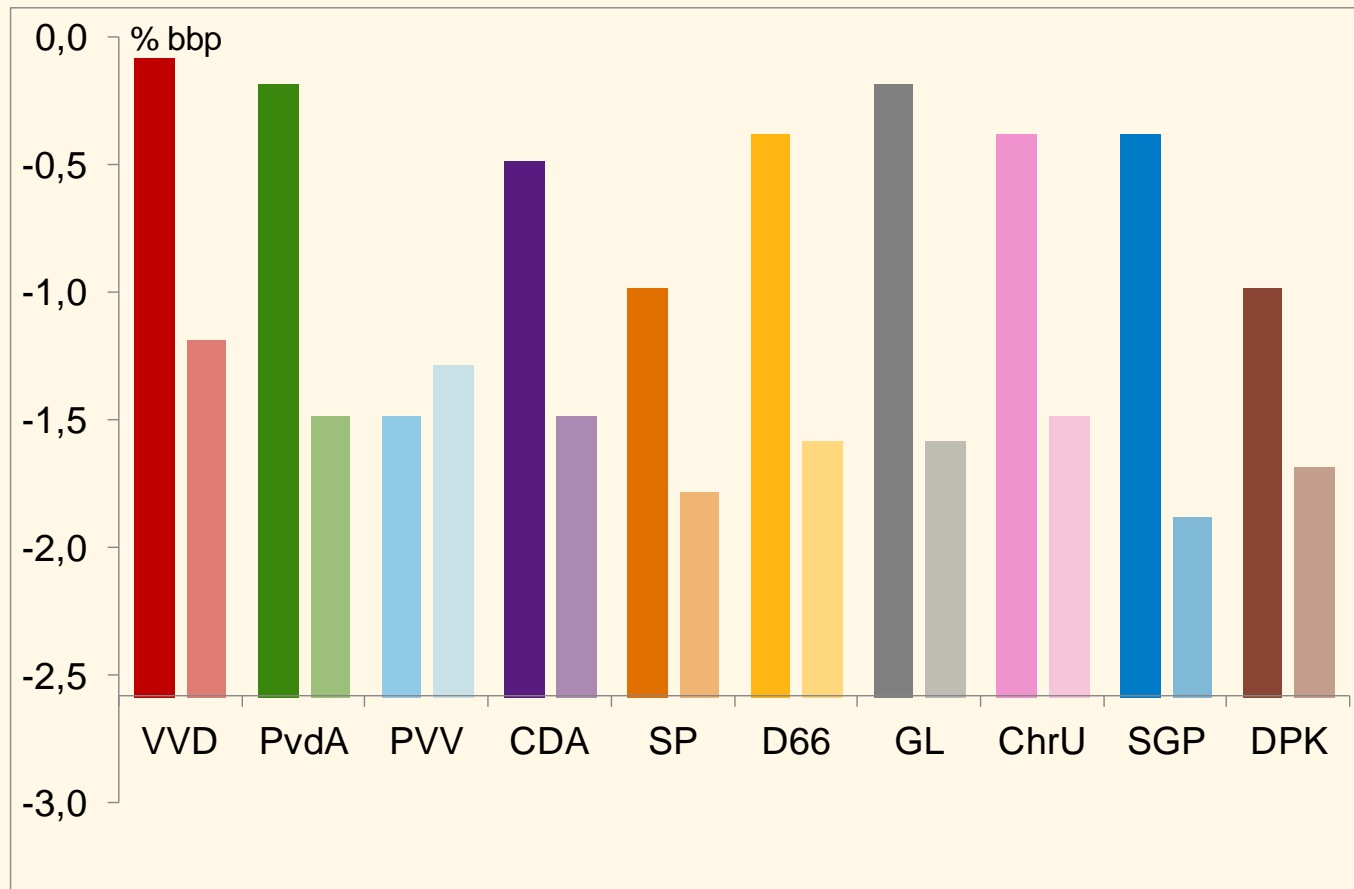

EMU saldo 2017 ex ante

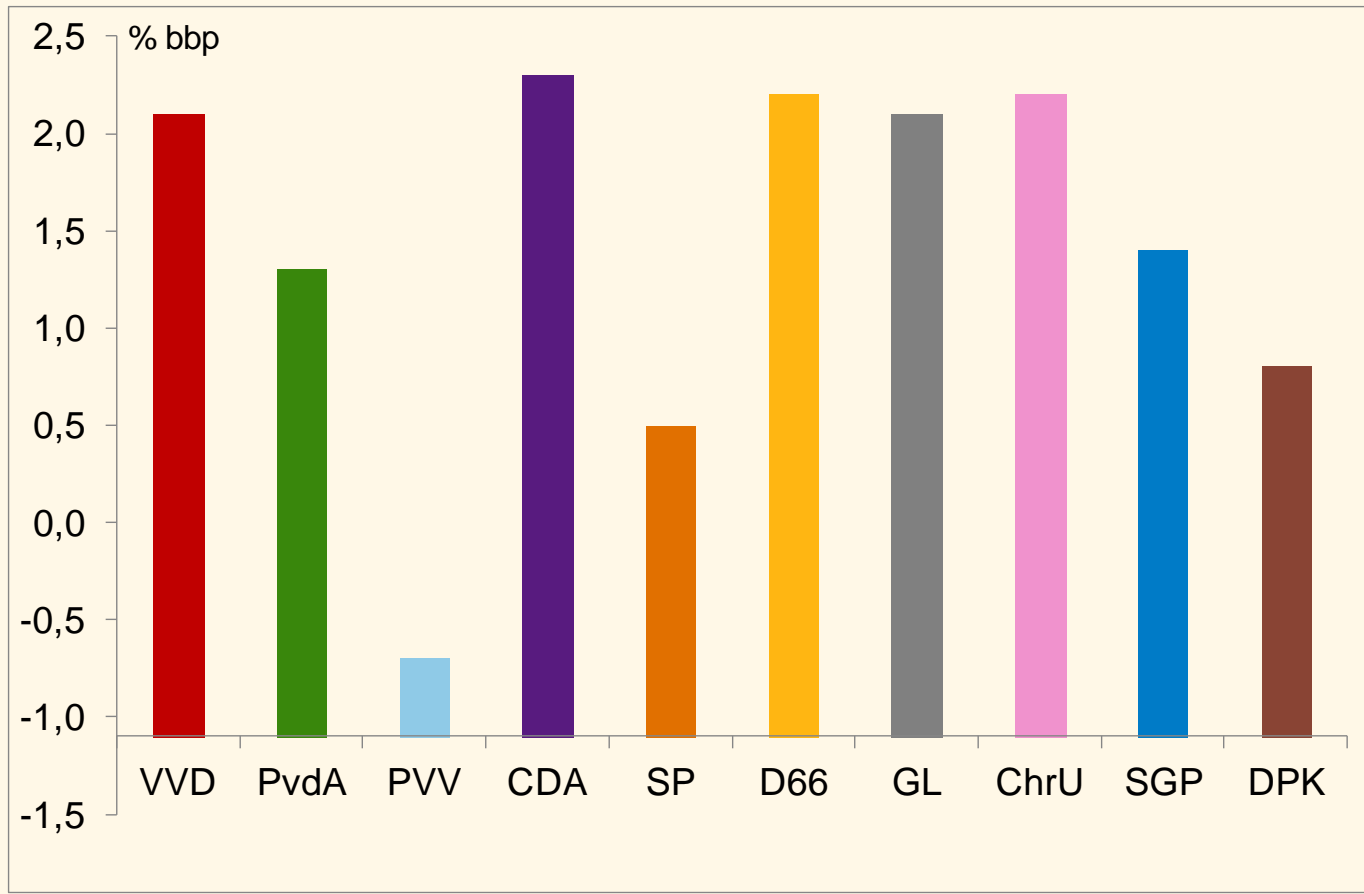

EMU saldo 2017 ex ante (links) en ex post (rechts)

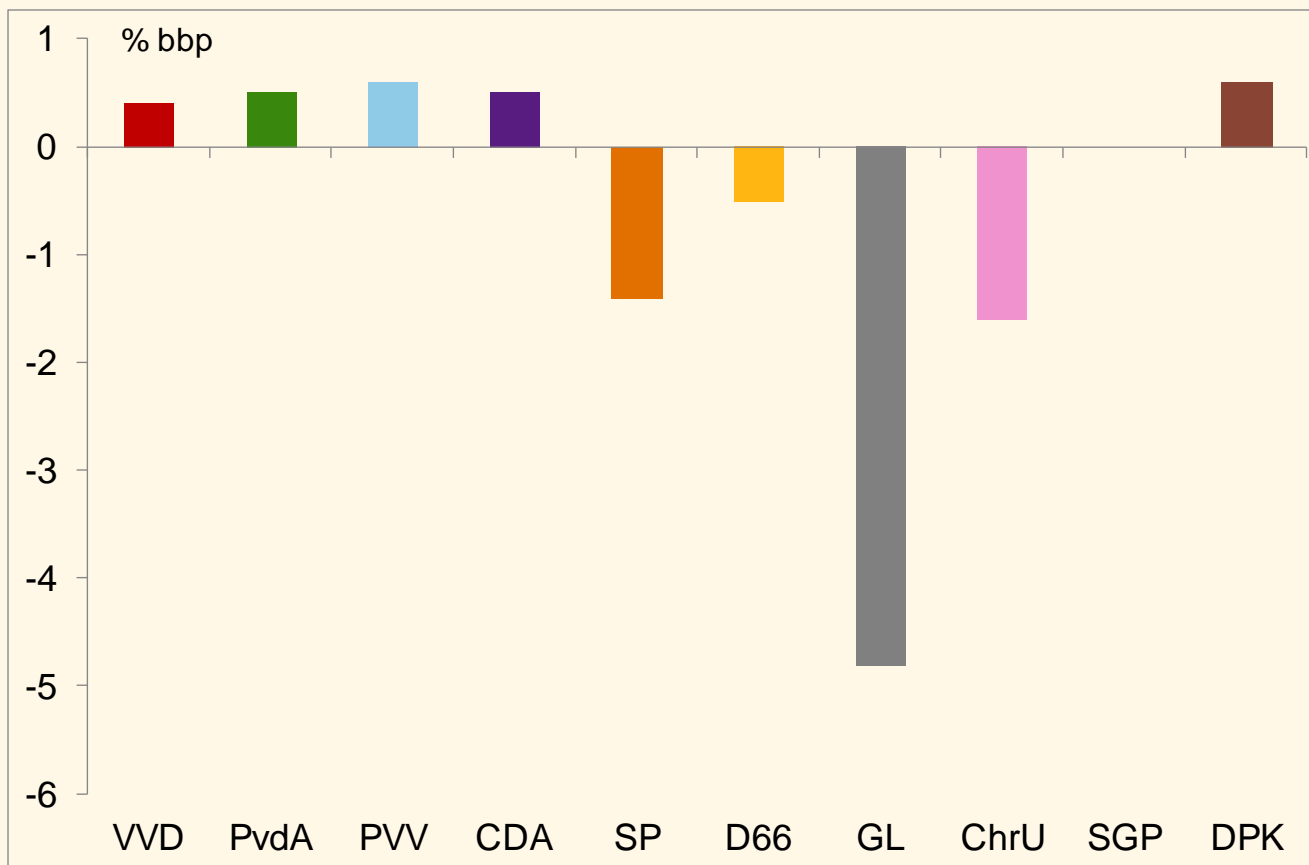
Houdbaarheid

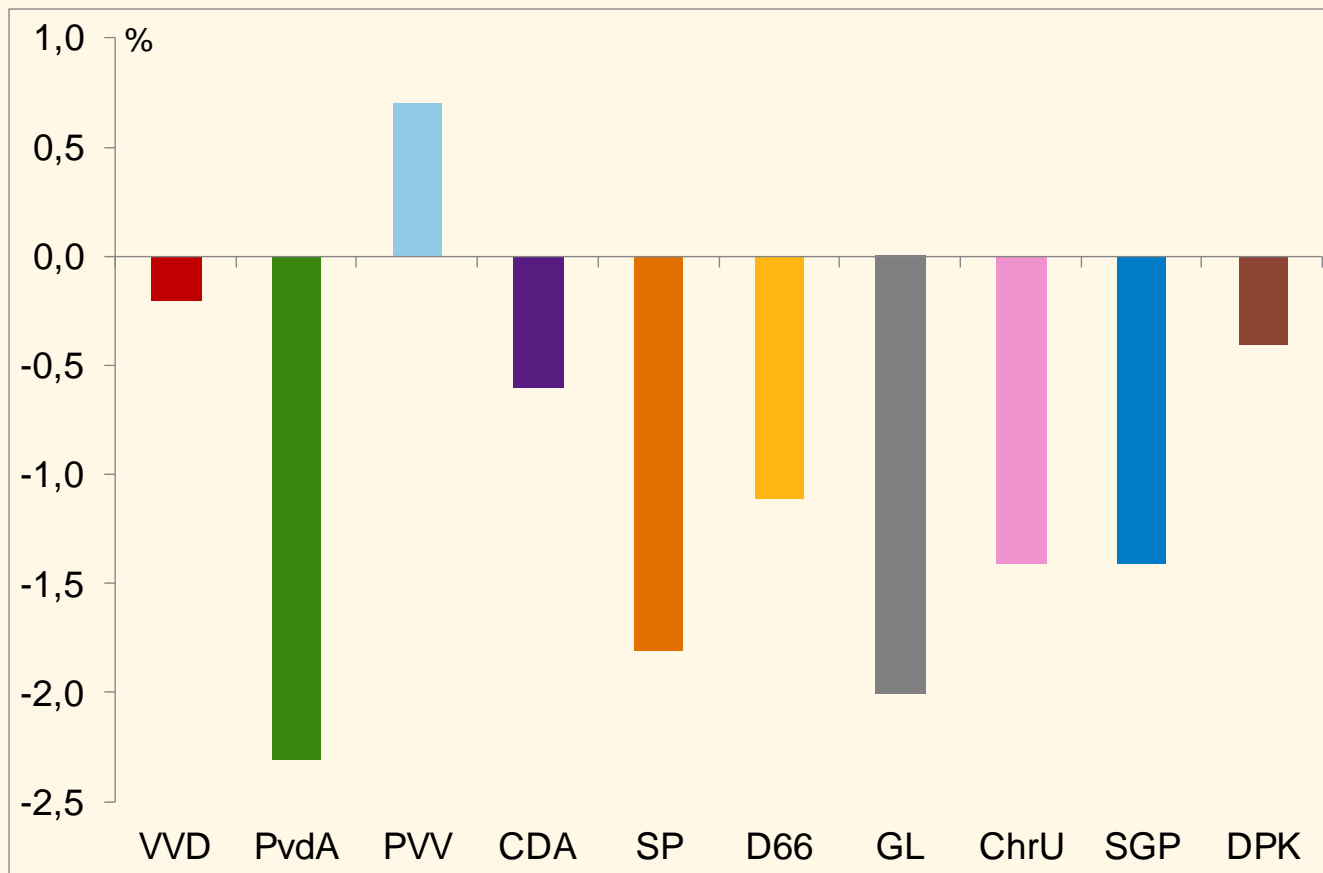

Overheidsschuld 2017

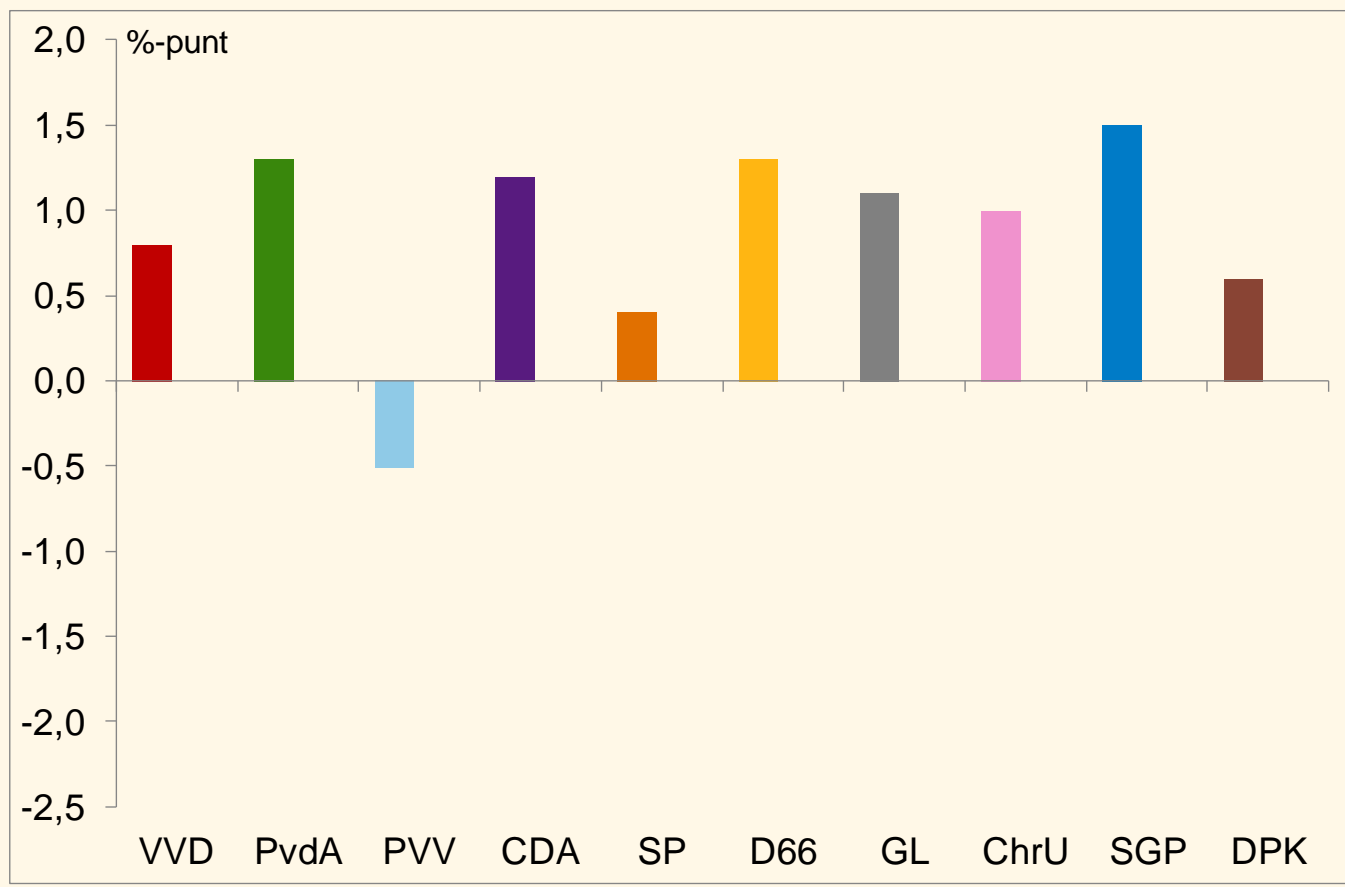

BBP-volume 2017

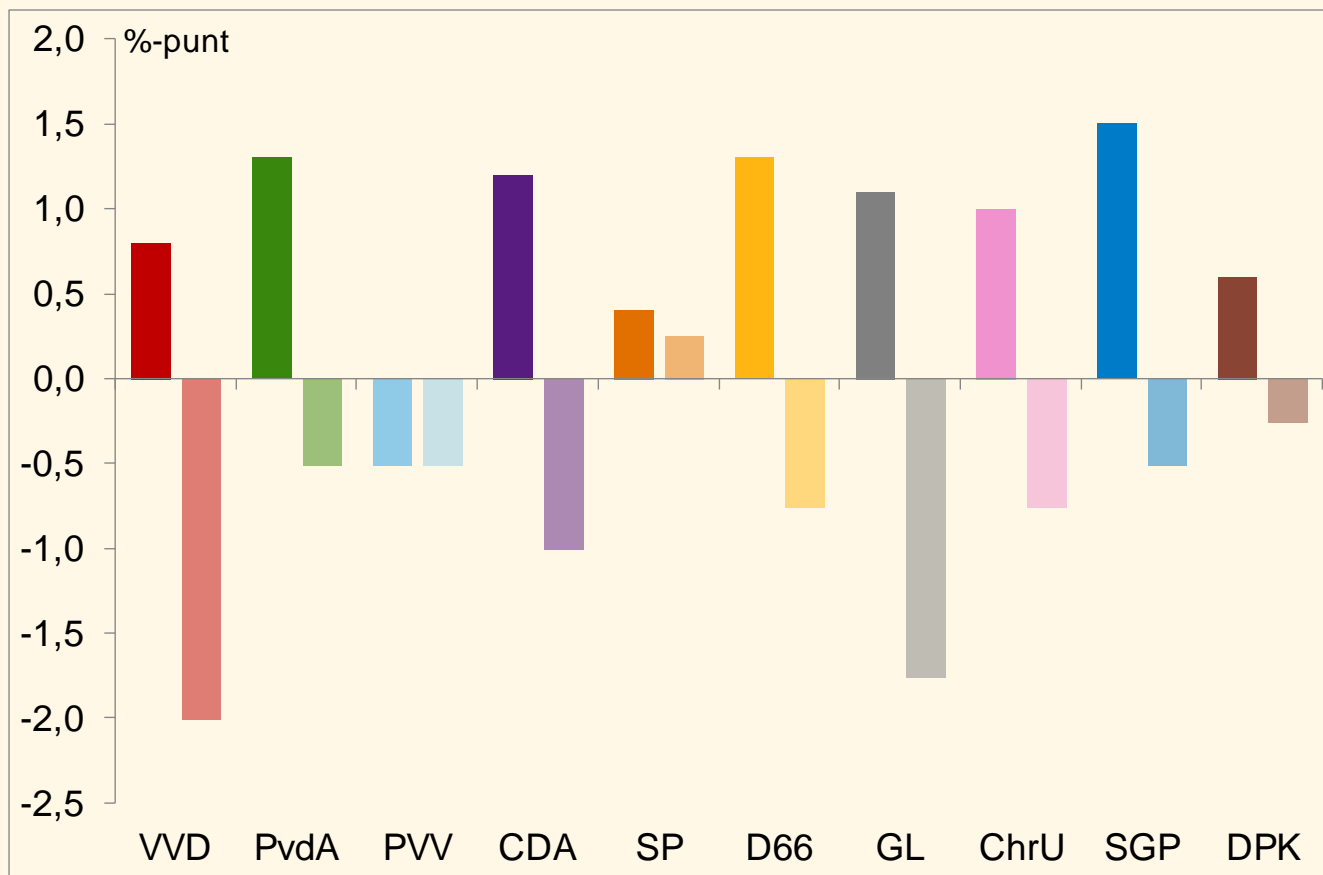

Werkloosheid 2017

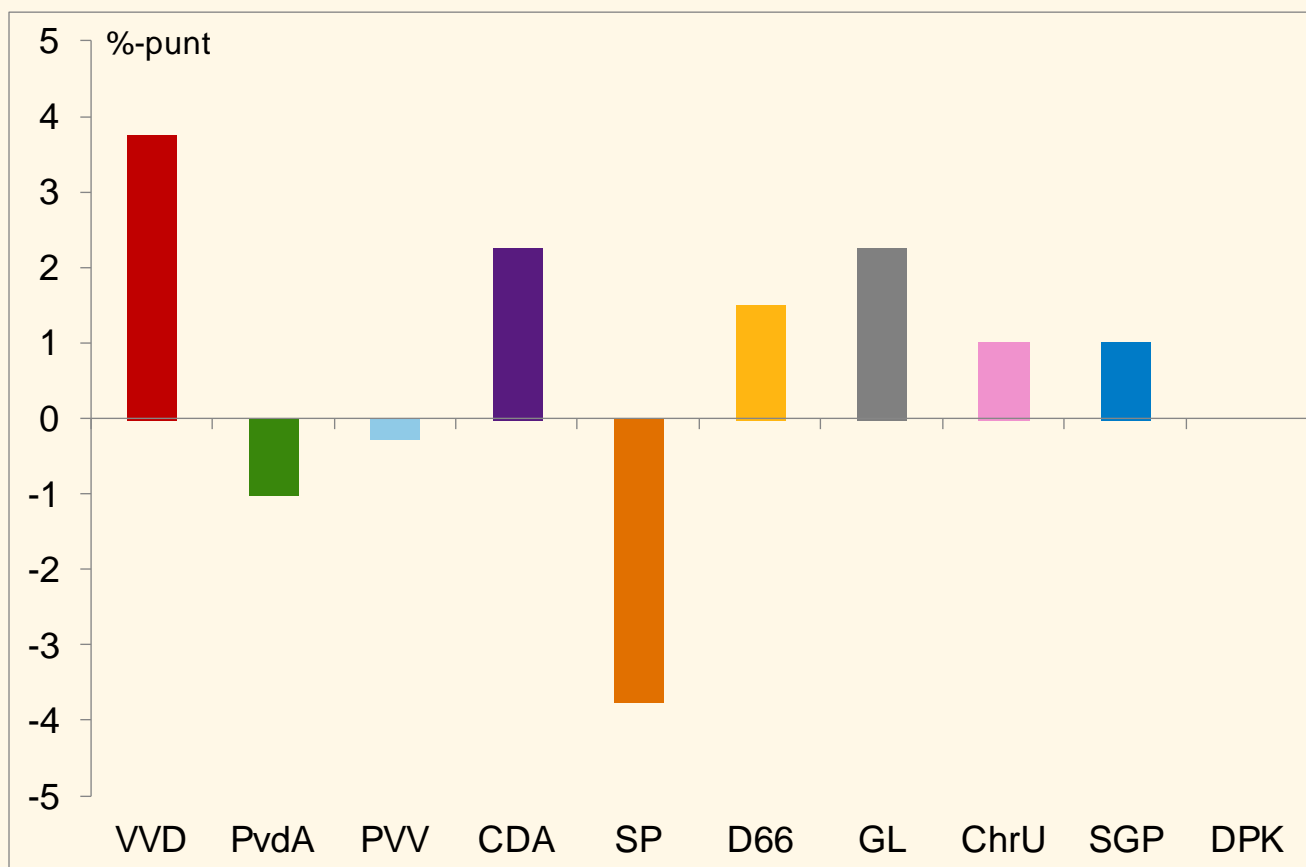

Werkloosheid 2017 (links) en structureel 2040 (rechts)

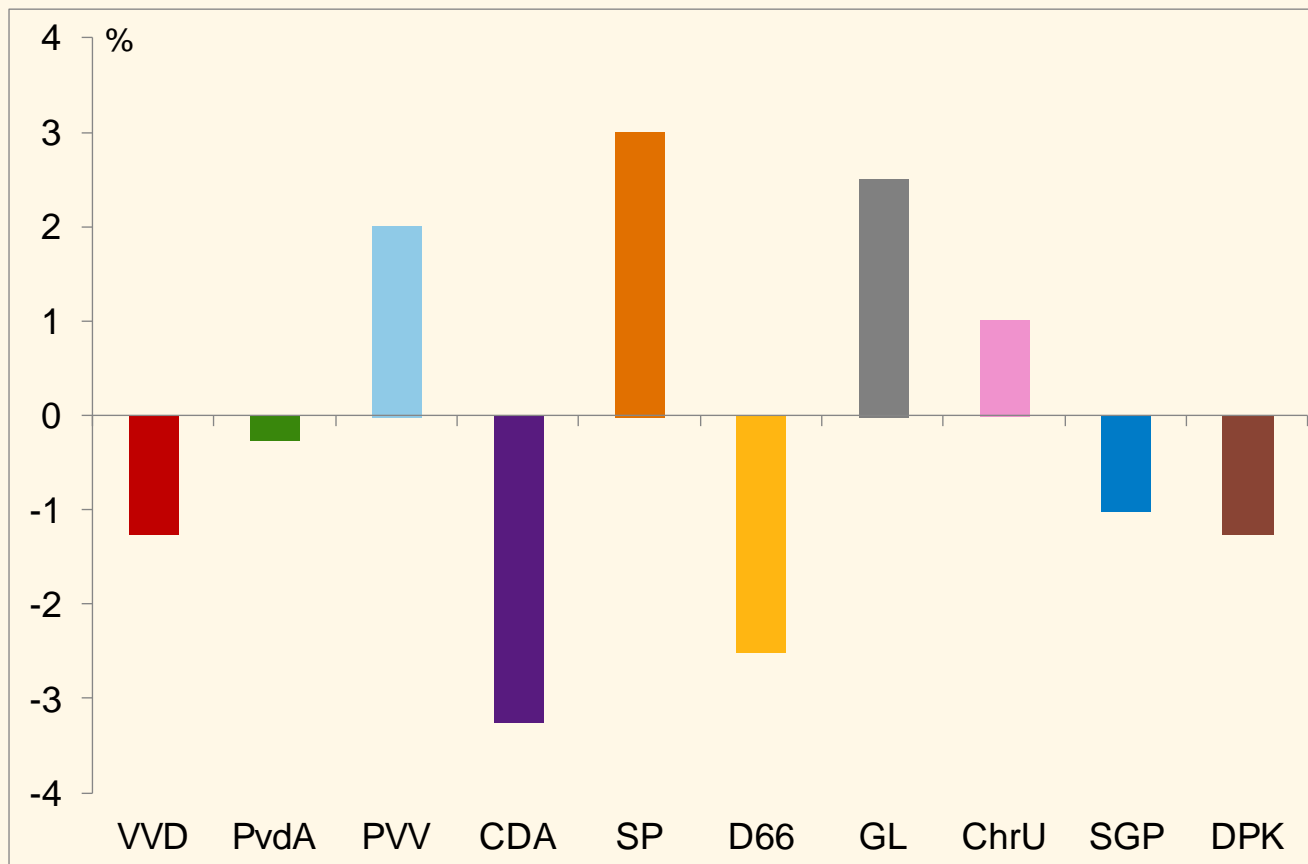

Werkgelegenheid structureel (2040)

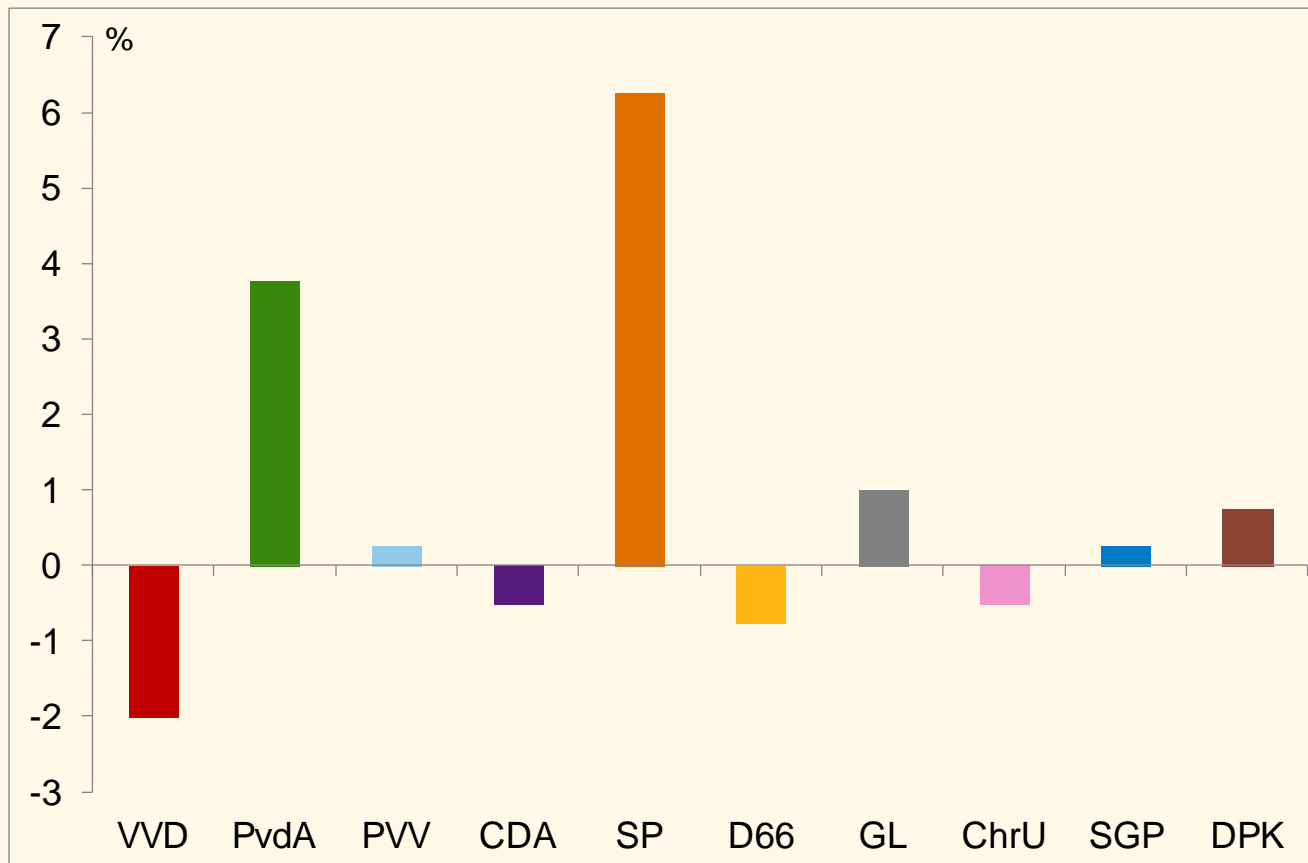

Koopkracht, mediaan (2013-2017 cumulatief)

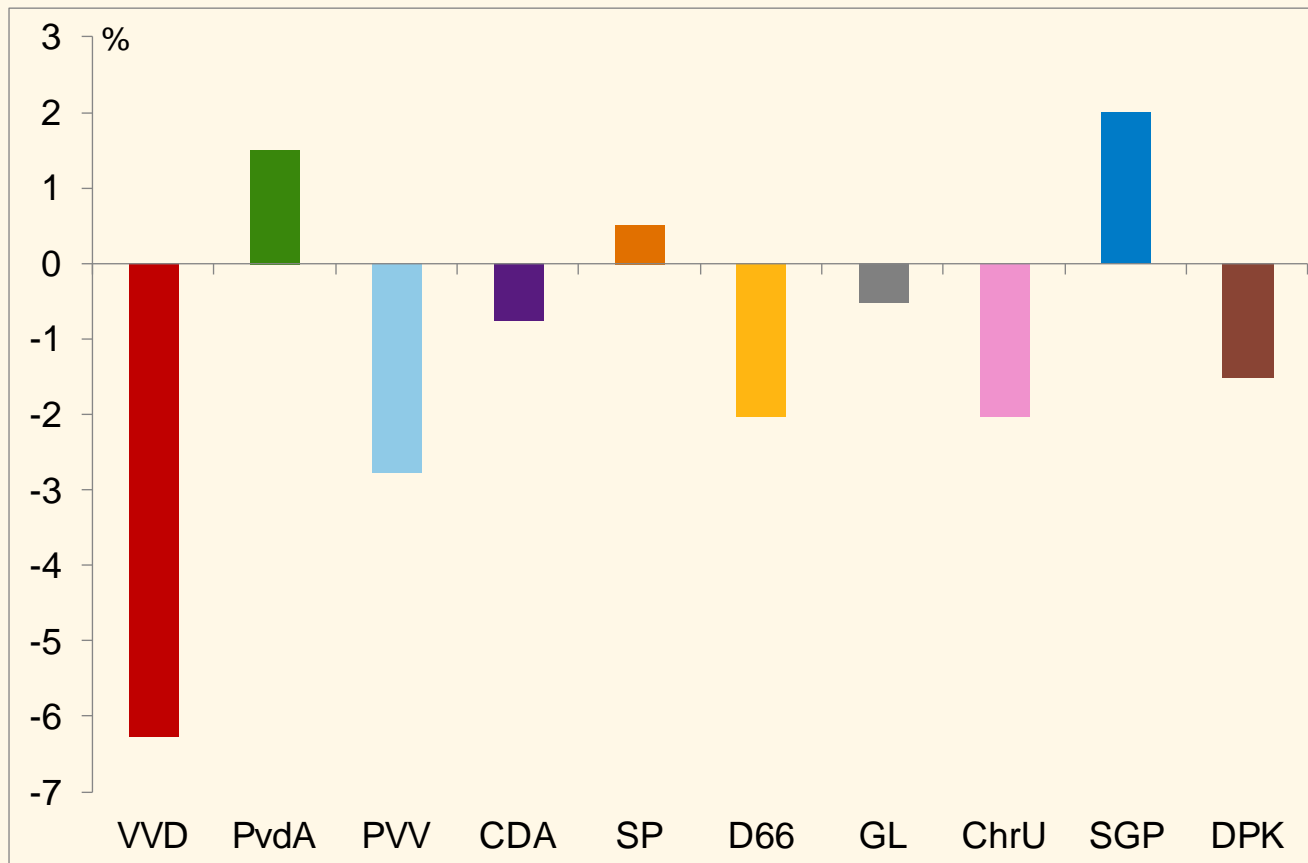

Koopkracht, lage versus hoge inkomens

Koopkracht, uitkering versus werkenden

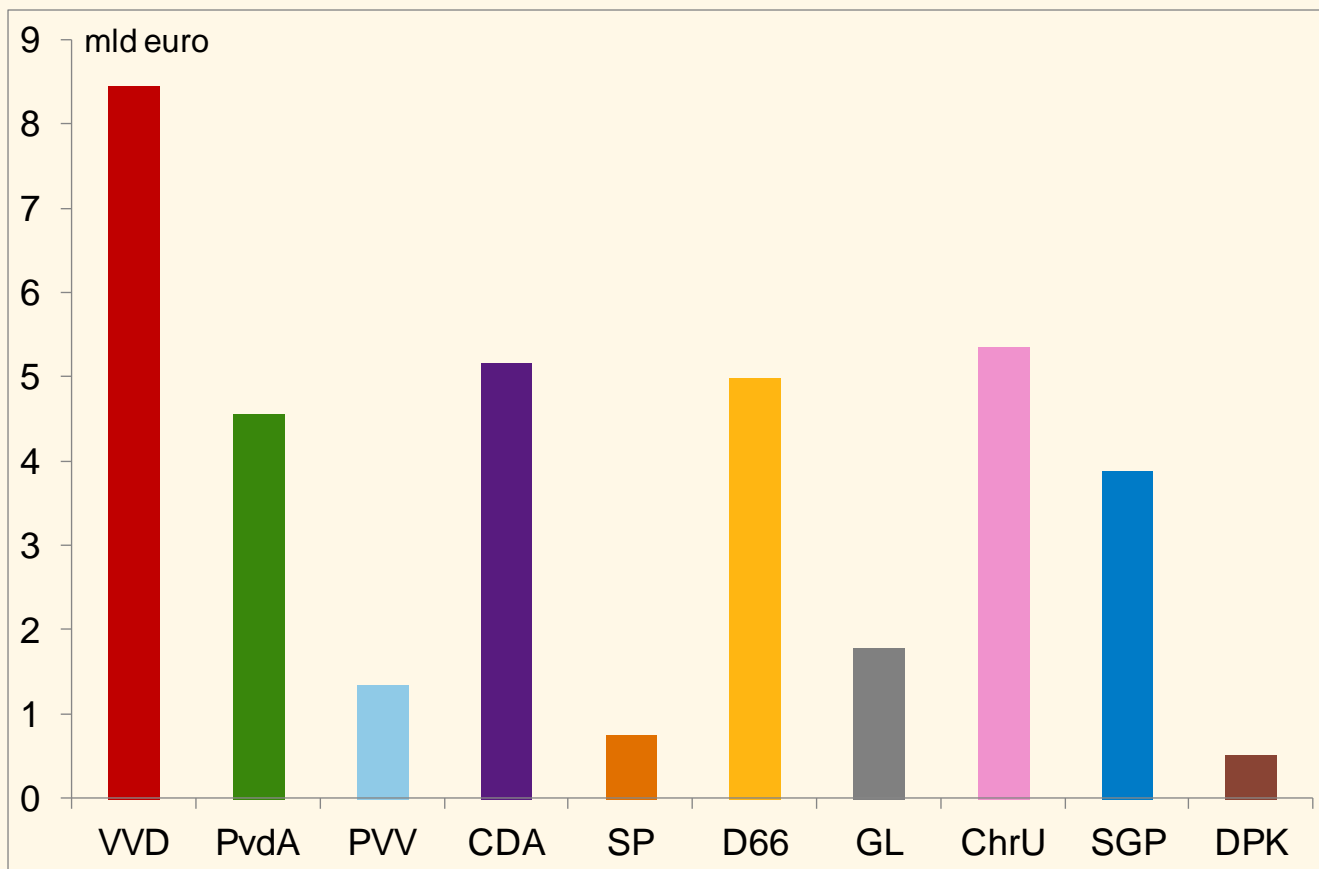

Marktwerking zorg, meer (+) of minder (-)

VVD	PvdA	PVV	CDA	SP	D66	GL	ChrU	SGP	DPK
+/-	--	-	+/-	--	+/-	+/-	+/-	+/-	0

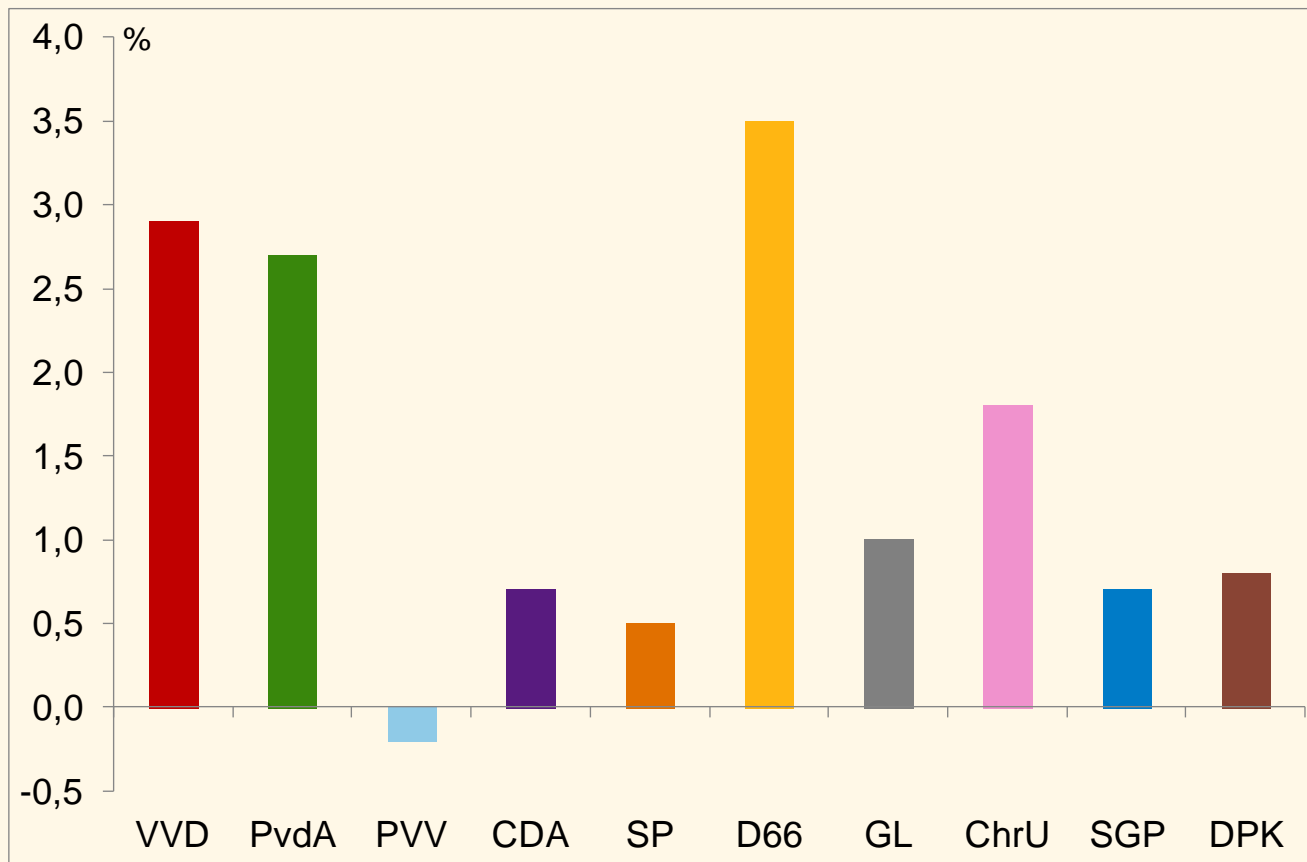

Netto ombuigingen zorg (2017)

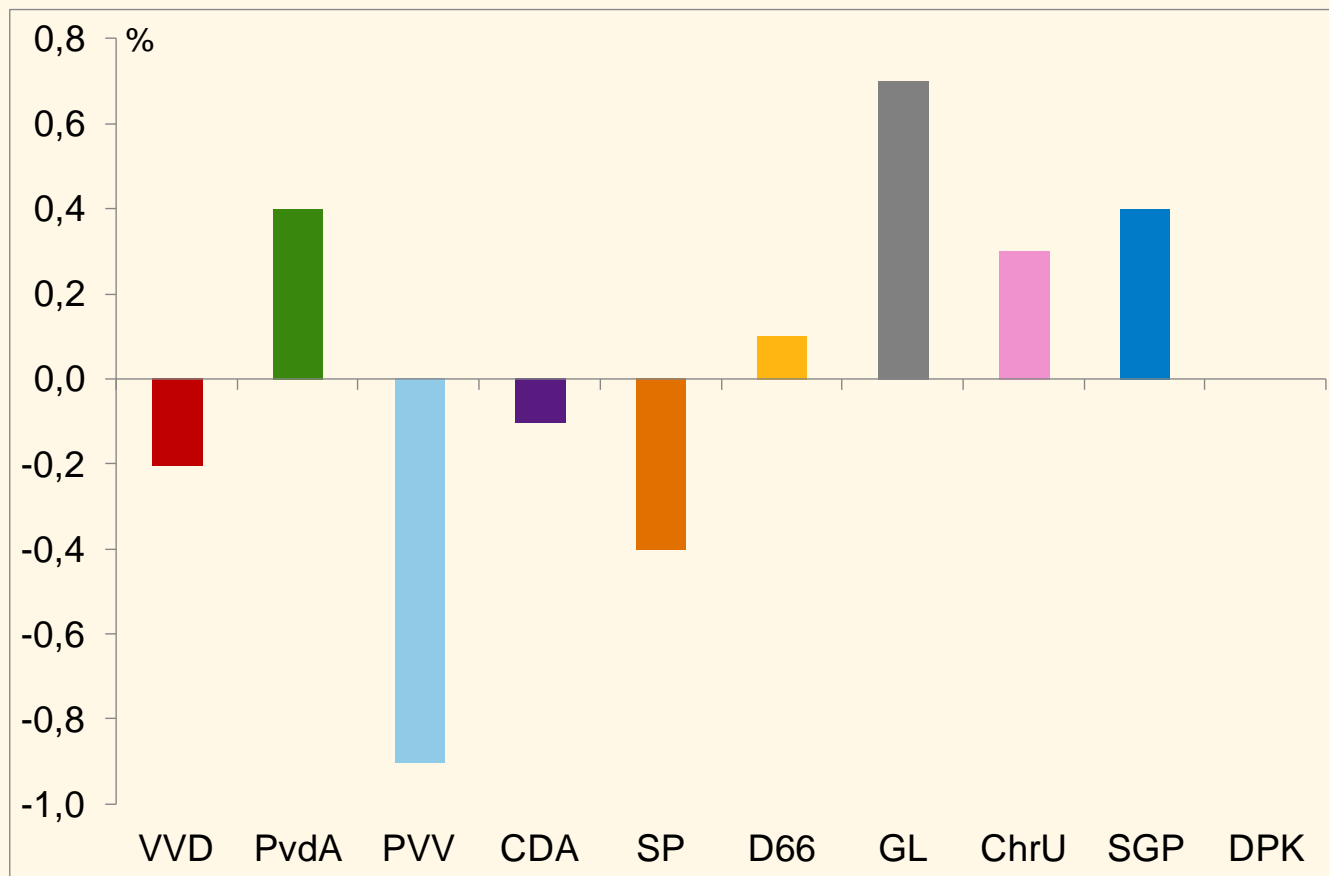

Bbp-effect onderwijs, structureel

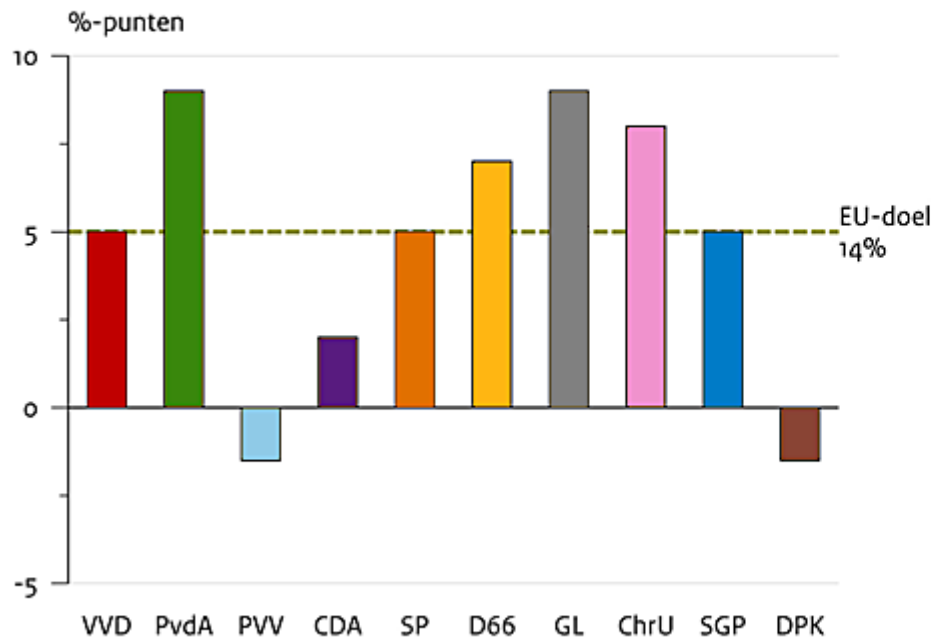
Woningmarkt welvaartswinst

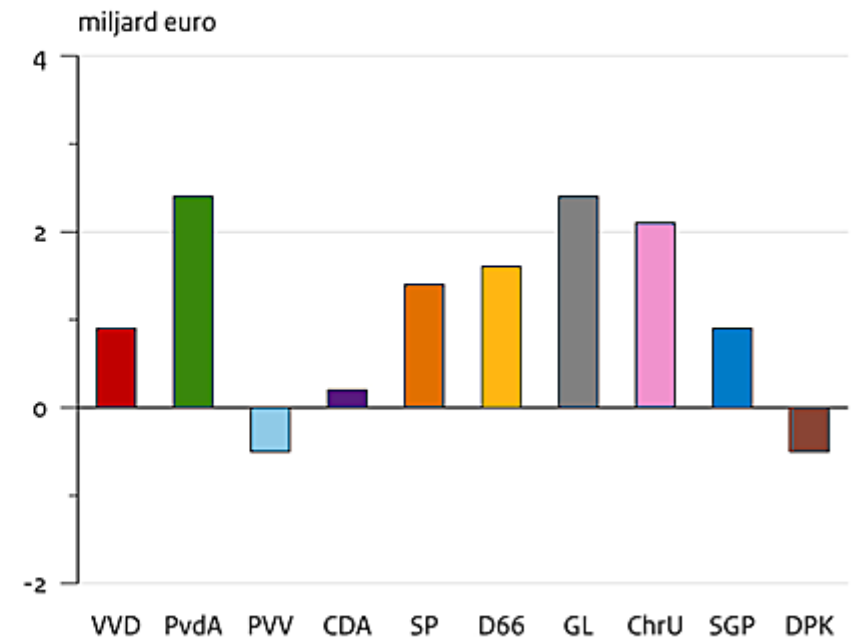

Energie en Klimaat: hernieuwbare energie

Verandering aandeel t.o.v. basispad, 2020

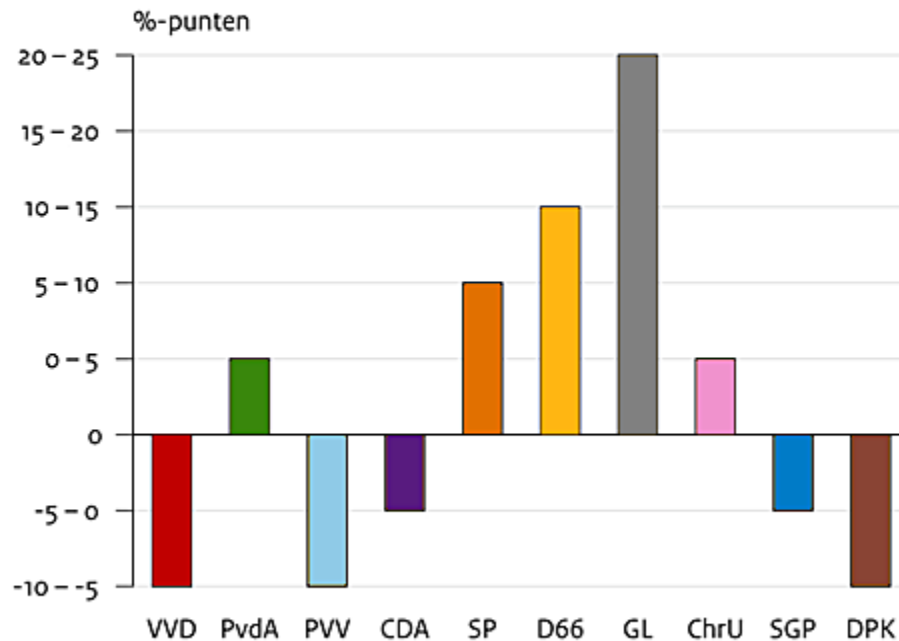
Verandering kosten t.o.v. basispad, 2020

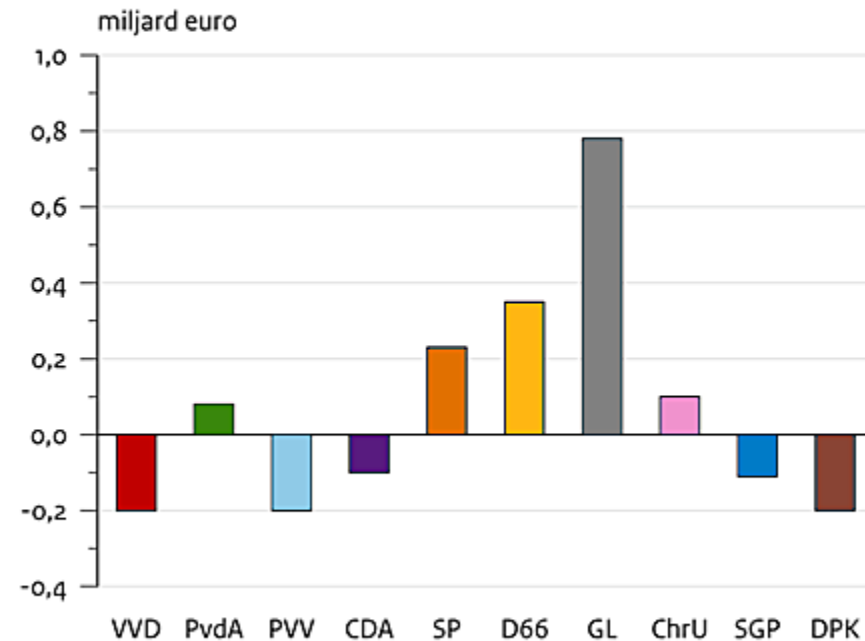

Natuur: Biodiversiteit

Verandering biodiversiteit t.o.v. basispad, 2020

Verandering uitgaven overheid t.o.v. basispad, 2020

Bereikbaarheid: autogebruik, OV-gebruik en files

Verandering bereikbaarheid t.o.v. basispad, 2020

